

Rām. 1. 60. 31. -रः 1 An epithet of fire; त्वत्तः खाण्डव-
रङ्गताण्डवनटो दूरेऽस्तु वैश्वानरः Bv. 1. 57. -2 The fire of
digestion (in the stomach); अहं वैश्वानरो भूत्वा प्राणिनां देह-
माश्रितः । प्राणापानसमायुक्तः पचाम्यन्नं चतुर्विधम् ॥ Bg. 15. 14. -3
General consciousness (in Vedānta phil.). -4 The
Supreme Being. -5 The Chitraka tree. -री 1 N. of a
particular division of the moon's path; also वैश्वानरपथः;
Rām. 1. 60. 31. -2 N. of a particular sacrifice per-
formed at the beginning of every year; इष्टिं वैश्वानरीं
नित्यं निर्वपेदन्दपर्यये Mb. 12. 165. 15.

वैश्वसिक a. (-की f.) Trusty, confidential; अभ्यन्तर-
कलासु वैश्वसिकजनात् प्रयत्नेन प्रयोगग्रहणम् Dk. 2. 2.

वैश्वी f. The asterism of Uttarāṣāḍhā; L. D. B.

वैषः Slaughter; स वैषः स च संत्रासावेशः साप्यसहायता
Śiva B. 23. 25.

वैषम्यम् [विषमस्य भावः व्यञ्] 1 Unevenness. -2
Roughness, harshness. -3 Inequality. -4 Injustice.
-5 Difficulty, misery, calamity. -6 Solitariness. -7 An
error, mistake.

वैषमेषव a. Belonging to विषमेषु i. e. Cupid; वनिता
व्यरुचद्रुपुष्पती विजयश्रीरिव वैषमेषवी Śāhendra. 2. 69.

वैषयिक a. (-की f.) [विषयेण निर्धृतः ठक्] 1 Relating
to an object. -2 Pertaining to objects of sense, sensual,
carnal. -कः A sensualist, voluptuary.

वैषुवत्, वैषुवत a. (-ती f.) Relating to the equi-
nox, equinoctial. -तम् 1 The equinox; स एष उदगयन-
दक्षिणायनवैषुवतसंज्ञाभिः Bhāg. 5. 21. 3. -2 The centre.

वैष्टिकः One compelled to labour.

वैष्टुतम् The ashes of a burnt offering; also वैष्टुभम्.

वैष्टः 1 Heaven, sky. -2 Air, wind. -3 A world, a
division of the universe. -4 N. of Viṣṇu. -ष्टम् the
world.

वैष्णव a. (-वी f.) [विष्णुर्देवतास्य तस्येदं वा अण्] 1
Relating to Viṣṇu; गां गतस्य तव धाम वैष्णवम् R. 11. 85.
-2 Worshipping Viṣṇu. -वः 1 One of the three impor-
tant modern Hindu sects, the other two being Śaiva
and Śākta sects. -2 N. of the asterism Śravaṇa. -वी
1 The personified Śakti or energy of Viṣṇu. -2 N. of
Durgā. -3 Asparagus Racemosus (Mar. शतावरी). -4
The Tulasi plant. -वम् 1 The residence of Viṣṇu; i. e.
वैकुण्ठ. -2 The ashes of a burnt offering. -Comp. -पुराणम्
N. of one of the 18 Purāṇas. -स्थानकम् (in drama)
walking about the stage with great strides.

वैसादृश्यम् Dissimilarity, difference; कर्तुः श्रद्धाया
वैसादृश्यात् कर्मफलं विसदृशं भवति Bhāg. 5. 26. 3.

वैसारिणः A fish. -Comp. -केतनः the fish-ban-
nered god of love; निपत्य वैसारिणकेतनस्य वा व्रजन्ति बाणा
विमुखोत्पतिष्णुताम् N. 9. 110.

वैसूचनम् Assuming the part of a female by a
man (in dramas).

वैस्वर्यम् 1 Loss of voice. -2 Different accentuation.

वैहस्त्यम् Confusion, bewilderment; शिबिरं तत्तदातङ्क-
वशाद् वैहस्त्यमाददे Śiva B. 12. 13.

वैहायस a. (-सी f.) Being in the air, aerial. -सम्
1 The sky, atmosphere; वैहायसं प्राक्रमद्वै कर्णस्य व्यथयन्मनः
Mb. 7. 139. 75. -2 Flying in the air; Bhāg. 5. 5. 35.

वैहारिक a. Serving for sport; वैहारिकाणां शिल्पानां
विज्ञातार्थविभागवित् Rām. 2. 1. 28.

वैहार्य a. To be sported with, to be made the sub-
ject of jokes or pleasantry (said of the brother of one's
wife or of the wife's relatives in general); यथा बालेषु
नारीषु वैहार्येषु तथैव च । संकरेषु निपातेषु तथापद् व्यसनेषु च । अन्तं
नोकपूर्वं मे... Mb. -र्यम् Sportiveness, fun.

वैहाली Hunting, chase.

वैहासिकः 1 A jester, buffoon; भानुस्ताम्यद्वनरुहवनी-
केलिवैहासिकोऽयम् N. 19. 65; A. R. 4. 4. -2 An actor
in general.

वोटा f. A maid-servant (cf. पोटा).

वोडः 1 A kind of snake. -2 A kind of fish.

वोड्री The fourth part of a Paṇa, q. v.

वोढ a. married.

वोढ m. 1 A bearer, porter; हे वोढारः साध्वतिक्रमत Bhāg.
5. 10. 2. -2 A leader. -3 A husband. -4 A bull. -5
A charioteer. -6 A draught-horse.

वोण्टः A stalk, stem.

वोद a. Moist, wet, damp.

वोदालः The sheat-fish.

वोर(ल)कः 1 A scribe, writer. -2 An artist.

वोरटः A kind of jasmine (कुन्द).

वोरपट्टी f. A mattress; L. D. B.

वोरवः A kind of rice-corn.

वोरखानः A kind of red horse.

वोलः Gum-myrrh.

वोलकः A whirl-pool.

वोल्लाहः A kind of horse.

वोहित्यः A raft, boat; L. D. B.

वोड a. See बौद्ध.

वौषट् ind. An exclamation or formula used in offer-
ing an oblation to the gods or Manes.